

ZAKON O ODVJETNIŠTVU

Narodne novine br. 9/1994,117/2008,50/2009,75/2009,18/2011

I. TEMELJNE ODREDBE

Sadržaj Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju ustrojstvo i djelovanje odvjetništva kao neovisne i samostalne službe koja osigurava pružanje pravne pomoći fizičkim i pravnim osobama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava i pravnih interesa.

Samostalnost i neovisnost odvjetništva

Članak 2.

Samostalnost i neovisnost odvjetništva ostvaruje se osobito:

- samostalnim i neovisnim obavljanjem odvjetničkog posla kao slobodne djelatnosti,
- ustrojem odvjetništva u Hrvatsku odvjetničku komoru (u daljnjem tekstu: Komora) kao samostalnu i neovisnu organizaciju odvjetnika na teritoriju Republike Hrvatske,
- donošenjem statuta i drugih općih akata Komore,
- odlučivanjem o stjecanju i prestanku prava na obavljanje odvjetništva.

Ovlašćenja odvjetnika

Članak 3.

Odvjetnici smiju pružati sve oblike pravne pomoći, a osobito:

- davati pravne savjete,
- sastavljati isprave (ugovore, oporuke, izjave i dr.),
- sastavljati tužbe, žalbe, prijedloge, zahtjeve, molbe, izvanredne pravne lijekove i druge podneske,
- zastupati stranke.

Obavljanje odvjetništva

Članak 4.

(1) Odvjetnik odvjetničku djelatnost može obavljati samostalno, u zajedničkom uredu ili u odvjetničkom društvu u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Odvjetnik ne smije obavljati djelatnosti koje su nespojive s ugledom i neovisnošću odvjetnika.

Pružanje pravne pomoći za nagradu

Članak 5.

(1) Pružanjem pravne pomoći kao zanimanjem smiju se baviti samo odvjetnici, ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Profesori i docenti pravnih predmeta na sveučilištima u Republici Hrvatskoj smiju za nagradu davati pravne savjete i mišljenja. Druge oblike pravne pomoći nisu ovlašteni pružati.

(3) Pravnim savjetom i pravnim mišljenjem iz stavka 2. ovoga članka ne smatra se sastavljanje isprava (ugovora, oporuka, izjava i dr.) niti sastavljanje tužbi, žalbi prijedloga, zahtjeva, molbi, izvanrednih pravnih lijekova i drugih podnesaka.

(4) Osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su o svojoj nakani pružanja pravne pomoći obavijestiti Komoru radi evidentiranja.

(5) Osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su se u pružanju pravne pomoći pridržavati odredaba zakona, općih akata Komore i Kodeksa odvjetničke etike.

Članak 5.a (nakon ulaska RH u EU)

(1) Odvjetnik iz druge države koji je u matičnoj državi – članici Europske unije stekao pravo obavljanja odvjetničkog poziva može, u skladu s uvjetima koje propisuje ovaj Zakon, u Republici Hrvatskoj obavljati:

- odvjetničke radnje, sukladno članku 36.e i 36.f ovoga Zakona,
- odvjetnički poziv pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, sukladno članku 36.b ovoga Zakona,
- odvjetnički poziv pod nazivom »odvjetnik« sukladno članku 36.a ovoga Zakona.

(2) Matična je ona država u kojoj odvjetnik ima, prema propisima te države članice Europske unije, pravo obavljati odvjetnički poziv kao zanimanje.

(3) Odvjetnik iz druge države, koja je država članica Europske unije prema ovom zakonu je odvjetnik koji prema propisima te države ima pravo obavljati odvjetnički poziv kao zanimanje u toj ili nekoj od država članica Europske unije.

Neovlašteno pružanje pravne pomoći

Članak 6.

Komora je ovlaštena i dužna poticati postupke u slučaju neovlaštenog pružanja pravne pomoći, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Način pružanja pravne pomoći

Članak 7.

(1) Odvjetnici su dužni pružiti pravnu pomoć savjesno, sukladno Ustavu Republike Hrvatske, zakonima, statutu i drugim općim aktima Komore, te Kodeksu odvjetničke etike.

(2) Odvjetnici imaju pravo i dužnost u granicama zakona i dobivenih ovlasti poduzimati sve što po njihovoj ocjeni može koristiti stranci kojoj pružaju pravnu pomoć.

Zamjena u zastupanju

Članak 8.

U zastupanju stranaka odvjetnika smije zamijeniti drugi odvjetnik (supstitucija) i, uz uvjete predviđene zakonom, odvjetnički vježbenik koji radi u njegovom uredu ili uredu odvjetnika koji ga zamjenjuje.

Uskrata pravne pomoći

Članak 9.

(1) Odvjetnik je dužan pružiti pravnu pomoć stranci koja mu se obrati, a smije je uskratiti samo zbog razloga koje propisuju zakon, statut Komore i Kodeks odvjetničke etike.

(2) Odvjetnik je dužan uskratiti pružanje pravne pomoći:

- ako je on ili koji drugi odvjetnik koji je radio ili radi u istom uredu u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana zastupao protivnu stranku ili obje stranke, dao im pravni savjet ili od njih primio uputu,
- ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao odvjetnički vježbenik kod odvjetnika koji je zastupao protivnu stranku,

- ako je u istoj stvari ili stvari koja je s njome pravno povezana radio kao sudac, državni odvjetnik ili kao službena osoba u upravnom ili drugom postupku,

- u drugim slučajevima predviđenim zakonom, statutom Komore i Kodeksom odvjetničke etike.

(3) Odvjetnik kojemu je Komora odobrila pružanje specijalizirane pravne pomoći smije uskratiti pružanje svih oblika pravne pomoći koji ne spadaju u njegovu specijalnost.

Otkaz punomoći

Članak 10.

(1) Odvjetnik je dužan otkazati punomoć za zastupanje zbog istih razloga zbog kojih prema članku 9. stavku 1. ovoga Zakona smije uskratiti pružanje pravne pomoći, a dužan je otkazati punomoć za zastupanje ako ustanovi da postoje razlozi zbog kojih je prema članku 9. stavku 1. ovoga Zakona dužan uskratiti pružanje pravne pomoći.

(2) Odvjetnik je dužan nastaviti s pružanjem pravne pomoći i nakon što je otkazao zastupanje ako je potrebno da se od stranke otkloni kakva šteta, ali najviše 30 dana nakon otkaza punomoći.

Čuvanje i povrat spisa

Članak 11.

(1) Odvjetnik je dužan nakon prestanka zastupanja predati stranci, na njen zahtjev, sve njene spise i isprave.

(2) Odvjetnik je dužan čuvati spise najmanje deset godina po pravomoćnom okončanju postupka u kojemu je stranku zastupao.

Obilježavanje podnesaka i isprava

Članak 12.

Svaki podnesak i ispravu koje sastavi odvjetnik mora potpisati i na njih staviti pečat svog odvjetničkog ureda, a ako odvjetništvo obavlja u odvjetničkom društvu, uz pečat odvjetničkog društva mora staviti i svoj pečat.

Odvjetnička tajna

Članak 13.

(1) Odvjetnik je dužan, sukladno zakonu, čuvati kao odvjetničku tajnu sve što mu je stranka povjerala ili što je u zastupanju stranke na drugi način saznao.

(2) Odvjetničku tajnu dužne su čuvati i druge osobe koje rade ili su radile u odvjetničkom uredu.

Pribavljanje podataka

Članak 14.

Državna tijela, pravne i fizičke osobe koje imaju javne ovlasti dužni su odvjetniku dati podatke koji su mu potrebni u obavljanju odvjetničke djelatnosti u konkretnom predmetu, ako to nije u protivnosti s dužnošću čuvanja službene ili profesionalne tajne.

Odgovornost za dano mišljenje

Članak 15.

Odvjetnik ne smije biti pozvan na kaznenu odgovornost za pravno mišljenje izraženo u pružanju pravne pomoći u postupku pred sudom ili drugim tijelima državne vlasti.

Pritvor

Članak 16.

Odvjetnik ne smije biti pritvoren zbog kaznenog djela počinjenog u pružanju pravne pomoći bez prethodnog odobrenja vijeća nadležnog suda sastavljenog od trojice sudaca.

Pretraga odvjetnika i odvjetničkog ureda

Članak 17.

- (1) Pretragu odvjetnika i odvjetničkog ureda može odrediti samo nadležni sud ako su za to ispunjeni uvjeti predviđeni zakonom kojim se propisuje kazneni postupak.
- (2) Kada se odredi pretraga odvjetnika i odvjetničkog ureda, sud će o tome odmah obavijestiti Komoru i odvjetnički zbor na čijem se području nalazi ured u kojemu pretragu treba obaviti. Pretraga se ne smije započeti ni provesti bez nazočnosti ovlaštenog predstavnika Komore ili područnog zbora, osim ako se oni bez opravdanog razloga ne odazovu pravodobnom pozivu da prisustvuju pretrazi.
- (3) Pretrazi je dužan prisustvovati sudac koji je izdao nalog za pretragu ili drugi sudac kojeg on na to ovlasti, koji će odlučiti o tome koje će se isprave i predmeti pregledati.
- (4) Kod pretrage odvjetnika i odvjetničkog ureda ne smije biti povrijeđena tajnost isprava i predmeta na štetu stranaka.
- (5) Pretraga odvjetnika i odvjetničkog ureda ograničit će se na pregled samo onih isprava i samo onih predmeta koji su u izravnoj svezi s kaznenim djelom zbog kojega se vodi postupak.
- (6) Dokazi pribavljeni u protivnosti s odredbama ovoga članka ne mogu se upotrijebiti u postupku protiv odvjetnika i njegovih stranaka.

II. NAGRADA I NAKNADA TROŠKOVA

Odvjetnička tarifa

Članak 18.

- (1) Odvjetnici imaju pravo na nagradu za svoj rad te na naknadu troškova u svezi s obavljenim radom sukladno tarifi koju utvrđuje i donosi Komora uz suglasnost ministra pravosuđa. Ministar pravosuđa kod davanja suglasnosti vodit će računa o zaštiti socijalnih i gospodarskih interesa te jednakosti u položaju primatelja i davatelja usluga s obzirom na njihovu nejednakost u stručnom znanju kojim raspolažu.
- (2) Za obrane po službenoj dužnosti, visinu nagrade za rad odvjetnika utvrđuje Ministarstvo pravosuđa.
- (3) Tarifa se objavljuje u "Narodnim novinama".
- (3) Odvjetnik je dužan stranci izdati račun nakon izvršene usluge. U slučaju otkaza ili opoziva punomoći odvjetnik je dužan izdati račun u roku od 30 dana od dana otkaza ili opoziva punomoći.

Ugovaranje nagrade prema uspjehu u pružanju pravne pomoći

Članak 19.

- (1) U imovinsko-pravnim stvarima odvjetnici mogu sa strankom ugovoriti nagradu za rad i u razmjeru s uspjehom u postupku odnosno u pravnim radnjama koje će za stranku poduzeti sukladno odvjetničkoj tarifi.
- (2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka valjan je samo ako je zaključen u pismenom obliku.

Pravo namire i zaloga

Članak 20.

- (1) Za troškove i dospjelu nagradu odvjetnik se može namiriti iz gotovine koju je njegova stranka položila kod njega ili koju je za nju primio ili naplatio, ako između odvjetnika i stranke nije drugačije ugovoreno, ali je u tom slučaju dužan bez odgađanja obaviti obračun sa strankom.
- (2) Na novčanim sredstvima koje primi u ime stranke odvjetnik ima pravo zaloga radi osiguranja naplate nagrade i naknade troškova.

Besplatno pružanje pravne pomoći

Članak 21.

Komora je dužna osigurati besplatno pružanje pravne pomoći žrtvama domovinskog rata i socijalno ugroženim osobama u pravnim stvarima u kojima te osobe ostvaruju prava koja su u svezi s njihovim položajem, kao i u drugim slučajevima predviđenim općim aktima Komore.

III. ODVJETNIČKI UREDI

Uredi i pisarnice

Članak 22.

- (1) Odvjetnik može imati samo jedan ured.
- (2) Zajednički uredi i odvjetnička društva mogu imati više pisarnica, uz uvjet da u svakoj pisarnici stalno radi barem jedan odvjetnik.
- (3) Sjedište odvjetničkog ureda je u mjestu na području kojega se nalazi pisarnica koja je u prijavi Komori označena kao sjedište ureda.

Promjena sjedišta ureda i pisarnice

Članak 23.

- (1) Odvjetnik slobodno bira i mijenja sjedište svoga ureda na teritoriju Republike Hrvatske.
- (2) Svaka namjeravana promjena sjedišta ureda i pisarnice mora se prijaviti Komori.
- (3) Do promjene sjedišta ureda, odnosno pisarnice dolazi upisom promjene u odgovarajući upisnik Komore.
- (4) Upis iz stavka 3. ovoga članka Komora je dužna obaviti u roku od 15 dana od dana namjeravane promjene.

Dostava pismena

Članak 24.

Dostava pismena odvjetniku u sudbenim, upravnim i drugim postupcima obavlja se preko pisarnice u kojoj radi opunomoćeni odvjetnik, na način određen postupovnim zakonima.

Zajednički uredi

Članak 25.

- (1) Više odvjetnika može imati zajednički ured. U tom slučaju međusobna prava i obveze odvjetnici uređuju u pisanom obliku.
- (2) Odvjetnici koji namjeravaju imati zajednički ured dužni su o zaključenju ugovora iz stavka 1. ovoga članka podnijeti prijavu Komori.
- (3) Do osnivanja zajedničkog ureda dolazi upisom u odgovarajući upisnik Komore.
- (4) Upis iz stavka 3. ovoga članka Komora je dužna obaviti u roku od 15 dana.

Odgovornost odvjetnika u zajedničkom uredu

Članak 26.

Odvjetnici u zajedničkom uredu solidarno odgovaraju za obveze odvjetnika nastale u obavljanju poslova zajedničkog ureda.

Odvjetnička društva

Članak 27.

- (1) Dva ili više odvjetnika upisanih u imenik odvjetnika Komore mogu osnovati odvjetnički ured sa svojstvom pravne osobe (odvjetničko društvo).
- (2) Odvjetničko društvo osniva se kao javno trgovačko društvo ili kao društvo s ograničenom odgovornošću.
- (3) Na odvjetničko društvo se na odgovarajući način primjenjuje Zakon o trgovačkim društvima, osim ako ovim Zakonom nije što drugačije uređeno.
- (4) Odvjetničko društvo ne može osnovati drugo odvjetničko društvo.
- (5) Odvjetničko društvo s ograničenom odgovornošću mogu osnovati dva ili više odvjetnika, a najniži iznos temeljnog kapitala iznosi 350.000,00 kuna.

Članak 27.a

- (1) Odvjetnička društva iz države koja je članica Europske unije i iz države članice Svjetske trgovinske organizacije, u Republici Hrvatskoj mogu osnivati svoje podružnice, sukladno obvezama Republike Hrvatske prema međunarodnim ugovorima, Zakonu o trgovačkim društvima i ovom Zakonu.
- (2) Podružnice iz stavka 1. ovoga članka mogu u Republici Hrvatskoj pružati pravne usluge koje uključuju usluge savjetovanja o pravu svoje matične države, o pravu Europske unije i međunarodnom pravu.

Članak 28.

- (1) Članom odvjetničkog društva može biti samo odvjetnik.
- (2) Pisanim ugovorom o osnivanju društva moraju biti uređena prava i obveze članova društva, odnosno preostalih članova društva u slučaju smrti kojega od članova društva te prava nasljednika umrlog člana društva.

Članak 29.

- (1) Pravnu pomoć u odvjetničkom društvu mogu pružiti samo odvjetnici i odvjetnički vježbenici.
- (2) Odvjetnici koji rade u odvjetničkom društvu ne moraju biti članovi društva.

Članak 30.

- (1) Odredbama općih akata društva ne smiju biti dovedeni u pitanje samostalnost i neovisnost odvjetnika u obavljanju odvjetništva.
- (2) Odvjetnik koji radi u društvu dužan je pružiti one oblike pravne pomoći koje mu odredi društvo, ako ugovorom sklopljenim između društva i odvjetnika nije drugačije određeno.

Članak 31.

- (1) Za osnivanje odvjetničkog društva, odvjetnici-osnivači dužni su pribaviti potvrdu Komore da su upisani u Imenik odvjetnika i da je ugovor o osnivanju sukladan ovom Zakonu, Statutu i drugim općim aktima Komore i Kodeksu odvjetničke etike. Bez te potvrde Komore, društvo se ne može upisati u registar trgovačkih društava.
- (2) Odvjetničko društvo je dužno obavijestiti Komoru o izvršenom upisu u registar trgovačkih društava, najkasnije u roku od 3 dana od primitka rješenja nadležnog suda.
- (3) Komora je dužna novoosnovano odvjetničko društvo upisati u upisnik odvjetničkih društava najkasnije u roku od 3 dana od dana primitka obavijesti o upisu u registar trgovačkih društava.
- (4) Odvjetničko društvo niti njegovi pojedini članovi odvjetnici ne mogu pružiti pravnu pomoć prije nego što bude izvršen upis u upisnik odvjetničkih društava.

Članak 32.

- (1) Ako Komora utvrdi da se djelovanjem odvjetničkog društva, ugovorima sklopljenim između odvjetničkog društva i njegovih članova te uvjetima pod kojima odvjetnici obavljaju svoju djelatnost teže povređuju odredbe zakona, statuta Komore ili Kodeksa odvjetničke etike, može rješenjem zabraniti rad društva te ga po pravomoćnosti rješenja brisati iz upisnika odvjetničkih društava.
- (2) Rješenje o zabrani rada odvjetničkog društva upravni je akt protiv kojega se može pokrenuti upravni spor.

(3) Komora može rješenjem odlučiti da se do pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka obustavi rad društva. Žalba protiv takvog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

(4) O donošenju rješenja iz stavka 1. i 3. ovoga članka Komora je dužna bez odgađanja obavijestiti nadležni registarski sud radi provođenja odgovarajuće zabilježbe.

(5) Na temelju pravomoćnog rješenja Komore o brisanju odvjetničkog društva iz upisnika odvjetničkih društava, nadležni registarski sud pokrenut će postupak redovne likvidacije ili stečaja.

Članak 33.

(1) Za pruženu pravnu pomoć strankama odvjetnička društva odgovaraju po općim pravilima o odgovornosti za štetu.

(2) Članovi odvjetničkog društva osnovanog kao javno trgovačko društvo solidarno odgovaraju za obveze odvjetničkog društva.

(3) Na odgovornost članova odvjetničkog društva osnovanog kao društvo s ograničenom odgovornošću primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuju trgovačka društva, osim u slučaju iz članka 44. stavka 14. ovoga Zakona..

Članak 34.

Glede obveza čuvanja tajni, disciplinske odgovornosti i odnosa prema Komori i njenim tijelima, odvjetnici u odvjetničkim društvima imaju ista prava i dužnosti kao i odvjetnici koji imaju vlastite urede.

Članak 35.

Komora vodi posebni upisnik odvjetničkih društava.

Povezivanje odvjetničkih ureda

Članak 36.

(1) Odvjetnički ured može se pisanim ugovorom povezati s drugim domaćim ili inozemnim odvjetničkim uredom radi obavljanja određenih poslova od zajedničkog interesa, pružanja međusobne pomoći i sl.

(2) Uvjeti i način povezivanja iz stavka 1. ovoga članka uredit će se statutom Komore.

(3) Primjerak ugovora iz stavka 1. ovoga članka odvjetnički uredi su dužni bez odgađanja dostaviti Komori.

(4) Komora je ovlaštena upozoriti odvjetničke urede o uočenim nedostacima ili nesukladnosti ugovora iz stavka 1. ovoga članka sa zakonom, statutom Komore ili Kodeksom odvjetničke etike.

III.A OBAVLJANJE ODVJETNIČKOG ZANIMANJA STRANIH ODVJETNIKA U REPUBLICI HRVATSKOJ

(stupa na snagu nakon ulaska u EU)

Članak 36.a

(1) Odvjetnik iz države članice Europske unije upisuje se u Imenik stranih odvjetnika koji u Republici Hrvatskoj mogu obavljati odvjetnički poziv pod nazivom »odvjetnik«, sa svim pravima i dužnostima u obavljanju odvjetničkog poziva, ako ispunjava uvjete iz članka 48. točke 2., 3., 8., 10., 11., 12. i 13. ovoga Zakona i ako položi ispit iz poznavanja pravnog poretka Republike Hrvatske.

(2) Odvjetnik mora zahtjevu za upis u Imenik iz stavka 1. ovoga članka priložiti potvrdu o državljanstvu države članice Europske unije, dokaz o tome da ima pravo obavljati odvjetnički poziv u svojoj matičnoj državi kao i druge dokaze o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Uvjeti iz članka 48. točke 2. i 10. ovoga Zakona dokazuju se potvrdom izdanom po propisima odvjetnikove matične države. Dokazi ne smiju biti stariji od tri mjeseca i moraju biti priloženi u ovjеровljenom prijevodu na hrvatski jezik.

(4) Ispit iz poznavanja pravnog poretka Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka provodi se prema programu za polaganje pravosudnog ispita koji je propisan posebnim Zakonom.

Članak 36.b

- (1) Odvjetnik iz države članice Europske unije upisuje se u Imenik stranih odvjetnika koji u Republici Hrvatskoj mogu obavljati odvjetnički poziv pod nazivom zanimanja iz svoje matične države ako priloži potvrdu o upisu u odvjetničke udruge u matičnoj ili nekoj drugoj državi, odnosno pri nadležnom tijelu matične države.
- (2) Zahtjevu za upis u Imenik iz stavka 1. ovoga članka prilaže se potvrda o državljanstvu, dokaz o osiguranju od profesionalne odgovornosti, kao i potvrda i dokazi o članstvu u odvjetničkim udrugama u matičnoj ili nekoj drugoj državi.
- (3) Odvjetnik koji je upisan u Imenik stranih odvjetnika iz stavka 1. ovoga članka oslobađa se u cijelosti ili djelomice osiguranja iz članka 44. ovoga Zakona ako je u matičnoj državi u cijelosti ili djelomično istovrijedno osiguran glede uvjeta i opsega pokriva osiguranja.
- (4) Dokazi iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne smiju biti stariji od tri mjeseca i moraju biti priloženi u ovjerovljenom prijevodu na hrvatski jezik.
- (5) O upisu u Imenik iz stavka 1. ovoga članka Hrvatska odvjetnička komora izvijestit će nadležno tijelo odvjetnikove matične države.
- (6) Odvjetnik koji je upisan u Imenik iz stavka 1. ovoga članka odvjetnički poziv obavlja koristeći pri tome naziv iz svoje matične države izražen na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika svoje matične države, uz naznaku tijela pri kojem je upisan u svojoj matičnoj državi.
- (7) Odvjetnik iz stavka 1. ovoga članka koji odvjetnički poziv obavlja pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, a koji najmanje tri godine redovito i uspješno obavlja odvjetnički poziv u Republici Hrvatskoj može se upisati u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore i obavljati odvjetnički poziv pod nazivom »odvjetnik«.
- (8) Odvjetnici iz država članica Europske unije mogu odvjetničko zvanje obavljati kao odvjetničko društvo ili zajednički odvjetnički ured pod nazivom zanimanja iz svoje matične države, a mogu koristiti naziv odvjetničkog društva ili zajedničkog odvjetničkog ureda kojega je član. Odvjetnik koji želi obavljati djelatnost pod nazivom korištenim u matičnoj državi obavijestit će Hrvatsku odvjetničku komoru o činjenici da je član odvjetničkog društva ili zajedničkoga odvjetničkog ureda u matičnoj državi i o tome dostaviti sve relevantne podatke.
- (9) Strani odvjetnici iz članka 36.a i 36.b ovoga Zakona mogu zastupati stranke pred sudovima i drugim tijelima u Republici Hrvatskoj uz uvjete utvrđene ovim Zakonom.

Članak 36.c

- (1) Odvjetnik iz članka 36.b ovoga Zakona može davati savjete o pravu svoje matične države, o pravu Europske unije, o međunarodnim pravu i o pravu Republike Hrvatske.
- (2) Pri obavljanju odvjetničke djelatnosti povezane sa zastupanjem stranaka pred sudovima u Republici Hrvatskoj odvjetnik iz članka 36.b ovoga Zakona mora djelovati zajedno s odvjetnikom koji u Republici Hrvatskoj ima pravo obavljati odvjetničku djelatnost pod nazivom »odvjetnik«.
- (3) Odvjetnik iz članka 36.b ovoga Zakona ne može:
 - biti biran u tijela Hrvatske odvjetničke komore,
 - izobražavati odvjetničkog vježbenika.

Članak 36.d

- (1) Odvjetnik iz države članice Europske unije upisuje se u Imenik stranih odvjetnika koji u Republici Hrvatskoj obavlja odvjetnički poziv pod nazivom »odvjetnik« bez obzira na odredbe iz članka 36.a ovoga Zakona, ako je najmanje tri godine obavljao odvjetnički poziv na temelju odredbe iz članka 36.b ovoga Zakona, a može se upisati i kao odvjetnik u Imenik odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore.
- (2) Uvjet iz stavka 1. ovoga članka u postupku upisa dokazuje se popisom predmeta na kojima je odvjetnik radio s naznakom poslovnog broja, sadržaja, vremena i opsega rada te faze postupka s priloženim izvodima iz podnesaka i zapisnika, u obliku kojim se jamči tajnost osobnih podataka.
- (3) Odvjetnik koji je upisan u Imenik stranih odvjetnika sukladno stavku 1. ovoga članka, ima pravo pri obavljanju odvjetničkog poziva koristiti naziv zanimanja iz svoje matične države izrađen na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika svoje matične države zajedno s nazivom »odvjetnik«.

Članak 36.e

(1) Odvjetnik iz države članice Europske unije, a koji nije upisan u Imenik stranih odvjetnika na temelju članka 36.a, 36.b ili 36.d ovoga Zakona, smije obavljati pojedine radnje (sloboda pružanja usluga) u okviru obavljanja odvjetničke djelatnosti u skladu s odredbama iz članka 36.c stavka 1. i 2. ovoga Zakona.

(2) Odvjetnik koji namjerava obavljati radnje na temelju stavka 1. ovoga članka, dužan je o tome pisanim putem obavijestiti Hrvatsku odvjetničku komoru te priložiti dokaze o osposobljenosti za obavljanje odvjetničkog poziva i dokaze o osiguranju od profesionalne odgovornosti u matičnoj državi, pri čemu se na odgovarajući način primjenjuje odredba članka 36.b stavka 3. ovoga Zakona. U obavijesti se mora navesti adresa ili odrediti punomoćnika za primanje pismena u Republici Hrvatskoj. U protivnom taj odvjetnik ne može obavljati djelatnost iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na temelju obavijesti i dokaza iz stavka 2. ovoga članka, Hrvatska odvjetnička komora izdat će odvjetniku potvrdu da može obavljati odvjetničke radnje.

(4) Odvjetnik iz države članice Europske unije, a kojemu je u Republici Hrvatskoj odbijen upis u Imenik odvjetnika radi neispunjavanja uvjeta iz članka 48. točke 10. ovoga Zakona, ne može u Republici Hrvatskoj obavljati odvjetničke radnje.

Članak 36.f

(1) Pri obavljanju radnji odvjetnik iz članka 36.e ovoga Zakona dužan je poštovati pravila Kodeksa odvjetničke etike Hrvatske odvjetničke komore.

(2) Pri obavljanju pojedinih radnji u Republici Hrvatskoj odvjetnik mora koristiti naziv iz svoje matične države izražen na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika svoje matične države uz naznaku profesionalne organizacije koja mu je dala dozvolu za obavljanje odvjetničkog poziva u matičnoj državi i nadležnog tijela pri kojem je upisan u svojoj matičnoj državi.

(3) Odvjetnik iz članka 36.e ovoga Zakona disciplinski je odgovoran po ovom Zakonu kao da je upisan u Imenik odvjetnika. Disciplinske kazne i privremene mjere koje ograničavaju odvjetnika mogu biti izrečene samo s valjanošću u Republici Hrvatskoj. Umjesto disciplinske kazne brisanja iz Imenika izriče se zabrana obavljanja djelatnosti u Republici Hrvatskoj.

(4) Disciplinske mjere mogu se izreći odvjetniku iz članka 36.e ovoga Zakona samo ako se u posebnom postupku u skladu s ovim Zakonom, Statutom Hrvatske odvjetničke komore i Kodeksom odvjetničke etike, utvrdi da je odvjetnik odgovoran za povredu svoje dužnosti i ugleda odvjetničkog zanimanja.

Članak 36.g

Odvjetnik iz države članice Europske unije, a koji ima pravo obavljati odvjetnički poziv u državi koja nije članica Europske unije, smije obavljati odvjetničke radnje, odnosno odvjetnički poziv uz uvjete koje ovaj Zakon propisuje za odvjetnike iz druge države koja je država članica Europske unije sukladno članku 36.a ovoga Zakona, ako je ispunjen uvjet stvarne uzajamnosti.

Članak 36.h

U odlukama ovlaštenih tijela Hrvatske odvjetničke komore kojima se u skladu s ovim Zakonom, Statutom Hrvatske odvjetničke komore i Kodeksom odvjetničke etike odbija upis u imenik odvjetnika iz članka 36.b i 36.d ovoga Zakona, kojima se odlučuje o brisanju iz toga imenika te kojima se odlučuje o izricanju disciplinskih mjera, moraju se navesti razlozi za njihovo donošenje. Protiv tih odluka može se podnijeti pravni lijek u skladu s ovim Zakonom i Statutom Hrvatske odvjetničke komore.

IV. ORGANIZACIJA ODVJETNIŠTVA

Obvezatnost udruživanja u Komoru

Članak 37.

(1) Odvjetnici se obvezatno udružuju u Komoru kao samostalnu i neovisnu organizaciju sa svojstvom pravne osobe.

(2) Komora predstavlja odvjetništvo Republike Hrvatske kao cjelinu.

Tijela Komore

Članak 38.

- (1) Tijela Komore su Skupština, Upravni odbor, Izvršni odbor, predsjednik i druga tijela utvrđena statutom Komore.
- (2) Ustrojstvo, nadležnost, sastav, način izbora, prava i dužnosti tijela Komore uređuju se statutom i drugim općim aktima Komore.

Suradnja s drugim tijelima i komorama

Članak 39.

- (1) Komora prati i proučava odnose i pojave koji su od interesa za uređenje i zaštitu sloboda i prava građana i pravnih osoba te za unapređenje odvjetništva.
- (2) Komora obavještava Hrvatski Sabor, te predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave, po vlastitom poticaju ili na njihov zahtjev, o stanju i problemima odvjetništva i o mjerama koje bi trebalo poduzeti radi unapređenja odvjetništva te radi zaštite sloboda i prava građana i pravnih osoba.
- (3) Komora surađuje s državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne samouprave u rješavanju pitanja značajnih za ostvarivanje zadataka odvjetništva.
- (4) Komora odlučuje o suradnji s drugim odvjetničkim komorama.

Praćenje rada Komore i odvjetništva

Članak 40.

- (1) Ministarstvo pravosuđa prati i proučava rad odvjetništva i uvjete za njegov rad i radi toga može od Komore tražiti odgovarajuća izvješća i podatke, vodeći računa o samostalnosti i neovisnosti odvjetništva.
- (2) Izvješće i podatke iz stavka 1. ovoga članka Komora je dužna dostaviti Ministarstvu pravosuđa u roku od 30 dana ili u istom roku izvijestiti o razlozima zbog kojih nije u mogućnosti dostaviti zatražena izvješća ili podatke.

Opći akti Komore

Članak 41.

- (1) Skupština Komore donosi statut.
- (2) Statutom se uređuje organizacija Komore, oblici udruživanja odvjetnika za područje jedne ili više jedinica lokalne samouprave, uvjeti za rad zajedničkih odvjetničkih ureda i odvjetničkih društava te za povezivanje odvjetničkih ureda, prava i dužnosti odvjetnika i odvjetničkih vježbenika prema Komori, disciplinski postupak za utvrđivanje povreda dužnosti i ugleda odvjetništva tijela za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka te druga pitanja značajna za odvjetništvo.
- (3) Statut Komore objavljuje se u "Narodnim novinama".

Kodeks odvjetničke etike

Članak 42.

- (1) Skupština Komore donosi Kodeks odvjetničke etike.
- (2) Kodeks odvjetničke etike, polazeći od temeljnih vrijednosti društva, utvrđuje skup načela i pravila kojih su se odvjetnici i odvjetnički vježbenici dužni pridržavati pri obavljanju odvjetništva.
- (3) Kodeks odvjetničke etike objavljuje se u "Narodnim novinama".

Imenici i upisnici

Članak 43.

- (1) Komora vodi imenik odvjetnika i odvjetničkih vježbenika, upisnike zajedničkih odvjetničkih ureda i odvjetničkih društava kao i Imenik stranih odvjetnika s matičnim sjedištem iz država članica Europske unije i Imenik odvjetnika koji u Republici Hrvatskoj imaju pravo obavljati odvjetničko zanimanje pod nazivom odvjetnik, te druge evidencije određene zakonom ili statutom.
- (2) Imenici, upisnici i evidencije iz stavka I. ovoga članka javne su knjige. Izvaci iz imenika i drugih evidencija koje vodi Komora te potvrde izdane na temelju podataka iz tih evidencija javne su isprave.
- (3) Pravomoćne odluke o upisu i brisanju iz imenika i upisnika Komora je dužna objaviti u "Narodnim novinama".

Osiguranje od odgovornosti

Članak 44.

- (1) Odvjetnik je dužan osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počinuti trećima obavljanjem odvjetništva. Ugovore o osiguranju od odgovornosti za odvjetnike članove javnog trgovačkog društva i za odvjetnike koji rade u društvu sklapa društvo. Ugovore o osiguranju za odvjetničko društvo osnovano kao društvo s ograničenom odgovornošću i za odvjetnike koji rade u društvu zaključuje društvo.
- (2) Uvjetima osiguranja može se predvidjeti da štetu do određenog iznosa nadoknađuje odvjetnik izravno.
- (3) Ako dođe do promjene uvjeta osiguranja, odvjetnik je dužan, nakon što primi obavijest Komore o tome, bez odgađanja uskladiti svoje osiguranje s izmijenjenim uvjetima.
- (4) Odvjetnik, odnosno odvjetničko društvo dužni su uredno produljivati osiguranje od odgovornosti i Komori dostaviti presliku police osiguranja i izvijestiti o svakoj promjeni koja nastane tijekom osiguranja i to u roku od 8 dana od dana sklapanja police osiguranja ili nastale promjene tijekom osiguranja.
- (5) Komora može preuzeti osiguranje od odgovornosti svih odvjetnika u Republici Hrvatskoj. U tom slučaju odvjetnici su dužni Komori plaćati naknadu za osiguranje od odgovornosti.
- (6) Povreda obveze osiguranja od odgovornosti, odnosno plaćanja naknade Komori za osiguranje teža je povreda odvjetničke dužnosti.
- (7) Osiguravatelji su dužni sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti s odvjetnikom odnosno s odvjetničkim društvom, koji podnesu zahtjev za sklapanje ugovora, ili s Komorom i o sklopljenom ugovoru o osiguranju od odgovornosti, kao i o svakoj promjeni koja nastane tijekom osiguranja, u roku od 8 dana obavijestiti Komoru..
- (8) Uvjete osiguranja zajednički utvrđuju osiguravatelji u Republici Hrvatskoj, u dogovoru s Ministarstvom pravosuđa i Komorom. Osiguravatelji su dužni za svaku narednu godinu odrediti osiguravatelja koji će ih zastupati. Ako osiguravatelji tako ne postupi najkasnije do konca listopada tekuće godine, zastupnikom osiguravatelja smatrat će se osiguravatelj kojega odredi Ministarstvo. Odluka Ministarstva o tome nije upravni akt.
- (9) Ako se dogovor iz prethodnog stavka ovoga članka ne postigne u roku od trideset dana od postavljanja zahtjeva bilo koje strane drugim dvjema stranama, o uvjetima osiguranja odlučuje, na prijedlog bilo koje od strana. Stalno izabrano sudište pri Hrvatskoj gospodarskoj komori. Pravorijek Stalnog izbranog sudišta kojim se određuju uvjeti osiguranja za narednu godinu je pravomoćan i djeluje prema svim osiguravateljima, Ministarstvu, Komori i odvjetnicima, odnosno odvjetničkim društvima.
- (10) Smatrat će se da su odvjetnik, odnosno odvjetničko društvo sklopili ugovor o osiguranju u trenutku podnošenja zahtjeva za osiguranje, bez obzira na to je li u to vrijeme već bio postignut odgovor iz stavka 8. ovoga članka.
- (11) Ako je odvjetnik štetu trećemu počinio namjerno ili iz grube nepažnje, osiguravatelj koji je naknadio štetu trećemu ima pravo regresa prema odvjetniku, odnosno odvjetničkom društvu.
- (12) Ako odvjetnik, zajednički odvjetnički ured ili odvjetničko društvo na poziv Komore u roku od 15 dana od dana poziva ne dostave dokaz o osiguranju, Komora zabranjuje rad imenovanim do trenutka dostave dokaza o ispunjenju ove obveze.
- (13) Najniža osigurana svota za svakog odvjetnika mora iznositi 800.000,00 kuna po osiguranom slučaju bez ograničenja broja slučajeva. Odgovornost svakog odvjetnika u zajedničkom odvjetničkom uredu te svakog odvjetnika zaposlenog u odvjetničkom društvu mora biti osigurana na navedenu svotu. Odgovornost odvjetničkog društva osnovanog kao društvo s ograničenom odgovornošću mora biti osigurana na najnižu svotu od 9.000.000,00 po osiguranom slučaju bez ograničenja broja osiguranih slučajeva.

(14) U slučaju da društvo s ograničenom odgovornošću nema sklopljen ugovor o osiguranju na najnižu svotu od 9.000.000,00 kuna, članovi društva solidarno odgovaraju za obveze društva do visine najniže svote osiguranja propisane za to društvo.

(15) Ako se promijene okolnosti koje utječu na visinu svote osiguranja, tada je Hrvatska odvjetnička komora ovlaštena povisiti najniže svote osiguranja utvrđene stavkom 13. ovoga članka.

Plaćanje članarine

Članak 45.

Odvjetnik je dužan uredno plaćati članarinu i podmirivati druge obveze prema Komori.

V. STJECANJE I GUBITAK PRAVA NA OBAVLJANJE ODVJETNIŠTVA

Stjecanje prava na obavljanje odvjetništva

Članak 46.

(1) Pravo na obavljanje odvjetništva na teritoriju Republike Hrvatske stječe se upisom u imenik odvjetnika, a nakon dane svečane prisega.

(2) O upisu u imenik odvjetnika rješenje donosi tijelo Komore određen statutom.

Odvjetnici upisani u imenike drugih komora

Članak 47.

U postupku pred izbranim (arbitražnim) sudovima u pravnim stvarima s međunarodnim elementom, stranke mogu zastupati i odvjetnici upisani u odvjetničke komore drugih zemalja nečlanica Europske unije.

Uvjeti za upis u imenik odvjetnika

Članak 48.

(1) Pravo na upis u imenik odvjetnika ima osoba koja ispunjava ove uvjete:

1. da je hrvatski državljanin,
2. da je državljanin države članice Europske unije ili druge države potpisnice Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru,
3. da je poslovno sposobna,
4. da je zdravstveno sposobna za obavljanje poslova odvjetništva,
5. da je završila sveučilišni studij prava na pravnom fakultetu u Republici Hrvatskoj,
6. da je po završenom studiju najmanje 3 (tri) godine radila u odvjetničkom uredu kao odvjetnički vježbenik ili na pravnim poslovima u pravosudnim tijelima (sudski vježbenik, državnoodvjetnički vježbenik, javnobilježnički vježbenik), ili najmanje 4 (četiri) godine na drugim pravnim poslovima,
6. da aktivno vlada hrvatskim jezikom,
7. da je položila pravosudni ispit u Republici Hrvatskoj,
8. da protiv nje nije pokrenuta istraga odnosno da se protiv nje ne vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela koje se goni po službenoj dužnosti,
9. da nije u radnom odnosu,
10. da je dostojna za obavljanje odvjetništva,
11. da ne obavlja poslove koji su nespojivi s odvjetništvom,
12. da ima sklopljen ugovor o osiguranju od odgovornosti za obavljanje odvjetničke službe,
13. da priloži izjavu da ima opremu i prostor koji su potrebni i primjereni za obavljanje odvjetničke službe,
14. da ima položen ispit iz Kodeksa odvjetničke etike i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

(2) Hrvatska odvjetnička komora donosi Pravilnik o polaganju ispita iz stavka 1. točke 14. ovoga članka.

Nedostojnost za obavljanje odvjetništva

Članak 49.

(1) Nije dostojna za obavljanje odvjetništva osoba osuđena za kazneno djelo protiv Republike Hrvatske, za kazneno djelo protiv službene dužnosti, za kazneno djelo izvršeno iz koristoljublja ili za drugo kazneno djelo izvršeno iz nečasnih pobuda ili koje je čini moralno nedostojnom za obavljanje odvjetništva. Takva osoba nema pravo na upis u imenik odvjetnika deset godina poslije izdržane, oprostene ili zastarjele kazne, a ako je osoba osuđena na novčanu kaznu, pet godina od dana pravomoćnosti presude, osoba kojoj je izrečena uvjetna osuda nema pravo na upis za vrijeme za koje joj je pravomoćnom odlukom određen rok kušnje.

(2) Nije dostojna za obavljanje odvjetništva ni osoba čije ranije ponašanje ili djelatnost ne jamči da će ona savjesno obavljati odvjetničko zvanje.

(3) Ako je zahtjev za upis u imenik odvjetnika odbijen zato što podnositelj zahtjeva nije dostojan za obavljanje odvjetništva zbog razloga navedenih u stavku 2. ovoga članka, novi zahtjev za upis ne može se podnijeti prije isteka roka od tri godine od pravomoćnosti odluke kojom je zahtjev odbijen.

Posebne pogodnosti za obavljanje odvjetništva

Članak 50.

Profesori i docenti pravnih predmeta na sveučilištima u Republici Hrvatskoj imaju pravo na upis u imenik odvjetnika i bez propisane prakse, ako imaju položen pravosudni ispit, te ako ispunjavaju ostale uvjete propisane ovim Zakonom.

Odvjetnička prisega

Članak 51.

(1) Odvjetnik kome je odobren upis u imenik odvjetnika dužan je u roku od tri mjeseca, računajući od dana primljene obavijesti o odobrenju upisa, dati pred tijelom Komore, određenim statutom, ovu svečanu prisegu: "Svečano prisežem da ću dužnost odvjetnika obavljati savjesno, da ću se u svome radu pridržavati Ustava Republike Hrvatske, zakona, statuta Hrvatske odvjetničke komore i Kodeksa odvjetničke etike te da će u svim svojim postupcima paziti na ugled odvjetništva".

(2) Ako bez opravdanih razloga odvjetnik, kome je odobren upis ne da svečanu prisegu u roku od tri mjeseca, a u svakom slučaju u roku od šest mjeseci od dana kada je upisan u imenik odvjetnika, tijelo Komore određeno statutom, donijet će rješenje o njegovu brisanju iz imenika odvjetnika.

Obnova upisnog postupka

Članak 52.

(1) Ako se poslije odobrenog upisa sazna da za to nisu postojali uvjeti propisani u članku 48. ovoga Zakona, tijelo Komore određeno statutom obnovit će postupak za upis u imenik odvjetnika svojim poticajem ili na prijedlog Ministarstva pravosuđa.

(2) U postupku obnove primjenjivat će se na odgovarajući način odredbe koje važe za upis u imenik odvjetnika.

(3) Na temelju provedenog postupka odlučit će se rješenjem ostaje li ranija odluka o upisu na snazi ili se ukida i određuje brisanje odvjetnika iz imenika odvjetnika.

Obustava i mirovanje obavljanja odvjetništva

Članak 53.

(1) Odvjetniku će se obustaviti obavljanje odvjetništva dok je u pritvoru.

(2) Odvjetniku se može obustaviti obavljanje odvjetništva ako je protiv njega pokrenut kazneni postupak za djelo koje je po svojoj prirodi takvo da ga čini nedostojnim za obavljanje odvjetništva, ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak radi teže povrede odvjetničke dužnosti i ugleda odvjetništva ili ako je obnovljen postupak za upis odvjetnika u ime odvjetnika.

Članak 54.

- (1) Ako je odvjetnik izabran ili imenovan na kakvu plaćenu javnu dužnost, za vrijeme obnašanja te dužnosti obavljanje odvjetničke djelatnosti miruje.
- (2) Ako je odvjetnik izabran ili imenovan na kakvu neplaćenu javnu dužnost za vrijeme obnašanja te dužnosti obavljanje odvjetničke djelatnosti može mirovati.
- (3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka te u drugim slučajevima u kojima odvjetnik iz opravdanih razloga dulje vrijeme ne može obavljati odvjetništvo. Komora postavlja privremenog preuzimatelja ureda, ako odvjetnik ne dogovori s drugim odvjetnikom zamjenu (supstituciju) i o tome obavijesti Komoru.

Članak 55.

- (1) Rješenje o obustavi, odnosno mirovanju obavljanja odvjetništva donosi tijelo Komore određeno statutom.
- (2) Ako je obustavljeno obavljanje odvjetništva stoga što se protiv odvjetnika vodi stegovni postupak vrijeme obustave obavljanja odvjetništva uračunava se u izrečenu kaznu vremenskog gubitka prava na obavljanje odvjetništva.
- (3) Po prestanku mirovanja, odnosno obustave obavljanja odvjetništva, odvjetnik nastavlja obavljanje odvjetništva.

Prestanak prava na obavljanje odvjetništva

Članak 56.

Odvjetniku prestaje pravo na obavljanje odvjetništva:

1. ako izgubi hrvatsko državljanstvo,
2. ako izgubi poslovnu sposobnost,
3. ako postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje odvjetništva,
4. ako mu je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja odvjetništva,
5. ako je disciplinskom kaznom izrečena trajna zabrana obavljanja odvjetništva,
6. ako se sam odrekne obavljanja odvjetništva,
7. ako više od šest mjeseci bez opravdanog razloga ne obavlja odvjetništvo,
8. ako stupi u radni odnos, osim u odvjetničkom uredu,
9. ako je osuđen na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od šest mjeseci.

Članak 57.

(1) Odvjetnik ne smije obavljati odvjetništvo:

1. u slučaju gubitka državljanstva, od dana pravomoćnosti odluke kojom je utvrđen gubitak državljanstva,
2. u slučaju lišenja poslovne sposobnosti, od dana pravomoćnosti odluke o lišenju poslovne sposobnosti,
3. u slučaju izricanja mjere sigurnosti zabrane obavljanja odvjetništva, od dana pravomoćnosti odluke suda,
4. u slučaju izricanja disciplinske kazne gubitka prava na obavljanje odvjetništva, od dana pravomoćnosti odluke o gubitku prava na obavljanje odvjetništva,
5. u slučaju stupanja u radni odnos, od dana stupanja na rad,
6. u slučaju osude na bezuvjetnu kaznu zatvora dulju od šest mjeseci, od dana pravomoćnosti odluke.

(2) U ostalim slučajevima odvjetnik ne može obavljati odvjetništvo od dana dostavljanja rješenja tijela Komore određenog statutom o prestanku prava na obavljanje odvjetništva.

Zabrana ponovnog upisa

Članak 58.

(1) Odvjetnik kome je prestalo pravo na obavljanje odvjetništva ne smije biti ponovno upisan u imenik odvjetnika:

1. ako mu je izrečena mjera sigurnosti zabrane obavljanja odvjetništva, prije nego što ova mjera bude izdržana ili obustavljena,

2. ako je osuđen na disciplinsku kaznu gubitka prava na obavljanje odvjetništva, prije nego što ova kazna bude izdržana,

3. ako se odrekao obavljanja odvjetništva, odnosno ako nije obavljao odvjetništvo bez opravdanog razloga dulje od šest mjeseci, prije nego što istekne šest mjeseci od dana donošenja rješenja o prestanku prava na obavljanje odvjetništva.

(2) Odvjetnik kome je izrečena mjera trajne zabrane obavljanja odvjetništva ne može biti ponovno upisan u imenik odvjetnika.

(3) U ostalim slučajevima odvjetnik kome je prestalo pravo na obavljanje odvjetništva može zahtijevati ponovni upis u imenik odvjetnika kad prestanu razlozi zbog kojih je prestalo obavljanje odvjetništva.

Obavještavanje Komore u pokretanju postupaka

Članak 59.

Sud, odnosno drugo državno tijelo dužno je obavijestiti Komoru o pokretanju prekršajnog, odnosno kaznenog postupka i određivanju pritvora protiv odvjetnika, izricanju osuđujuće presude odvjetniku i o odluci kojom se pravomoćno završava kazneni ili prekršajni postupak protiv odvjetnika, prigovor.

Žalba

Članak 60.

(1) Protiv rješenja koje se odnosi na stjecanje, mirovanje, obustavu ili gubitak prava na obavljanje odvjetništva, dopuštena je žalba. Žalba se podnosi Upravnom odboru Hrvatske odvjetničke komore u roku od 8 dana od dostave rješenja.

(2) Protiv odluke Upravnog odbora Hrvatske odvjetničke komore u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka dopušten je priziv Vrhovnom sudu Republike Hrvatske koji se izjavljuje putem Hrvatske odvjetničke komore. Priziv zajedno sa spisima predmeta prosljeđuje se odmah Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. U prizivnom postupku Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje u vijeću sastavljenom od pet članova, od kojih su predsjednik i dva člana suci toga suda, a dva člana odvjetnici s liste koju je utvrdila Hrvatska odvjetnička komora.

(3) Priziv se podnosi u roku od 8 dana od dana dostave odluke Upravnog odbora Hrvatske odvjetničke komore.

(4) U žalbenom i prizivnom postupku na odgovarajući se način primjenjuju propisi o upravnom sporu, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(5) Odluka je pravomoćna po isteku roka za žalbu odnosno priziva. Odluka Vrhovnog suda Republike Hrvatske, ako je istom konačno riješeno, pravomoćna je danom donošenja.

(6) Poblize odredbe o postupku za stjecanje, obustavu ili gubitak prava na obavljanje odvjetništva utvrđuju se Statutom Komore.

VI. ODVJETNIČKI VJEŽBENICI

Stjecanje svojstva odvjetničkog vježbenika

Članak 61.

(1) Pravo na obavljanje odvjetničke vježbe stječe se upisom u imenik odvjetničkih vježbenika, ako se podnositelj zahtjeva prvi put osposobljava za zanimanje.

(2) Pravo na upis u imenik odvjetničkih vježbenika ima osoba koja ispunjava uvjete iz članka 48. ovoga Zakona osim uvjeta iz točke 6. i 7. toga članka, kao i stavka 1. ovog članka.

(3) Odvjetnički vježbenik zasniva s odvjetnikom, odnosno odvjetničkim društvom radni odnos.

Prava i dužnosti odvjetničkog vježbenika

Članak 62.

(1) Odvjetnički vježbenik dužan je za vrijeme vježbe raditi na svim odvjetničkim poslovima koji mu budu povjereni od strane odvjetnika i pridržavati se k tome dobivenih naputaka.

(2) Odvjetnički vježbenik ne može samostalno i za svoj račun obavljati odvjetničke poslove.

Stručna i praktična obuka

Članak 63.

- (1) Komora, odvjetnici i odvjetnička društva u čijim uredima vježbenici rade dužni su brinuti se za stručnu i praktičnu poduku vježbenika kao i za usvajanje pravile Kodeksa odvjetničke etike.
- (2) Komora utvrđuje obvezatni program obrazovanja odvjetničkih vježbenika radi polaganja pravosudnog ispita, koji mora biti usklađen s programom Pravosudne akademije Ministarstva pravosuđa.
- (3) Komora je dužna za obvezatni program obrazovanja odvjetničkih vježbenika iz stavka 2. ovoga članak dobiti suglasnost od Ministarstva pravosuđa.
- (4) Odvjetnički vježbenici nakon 18 mjeseci vježbeničke prakse u odvjetničkom uredu imaju pravo pristupiti polaganju pravosudnog ispita, sukladno Zakonu o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu.
- (5) Komora je dužna u roku od 3 mjeseca od dana upisa vježbenika u Imenik odvjetničkih vježbenika, obavijestiti Ministarstvo pravosuđa o upisu odvjetničkih vježbenika.
- (6) Komora će posebnim pravilnikom odrediti način financiranja stručnog obrazovanja vježbenika u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona.

Udruga odvjetničkih vježbenika

Članak 64.

- (1) Odvjetnički vježbenici udružuju se obvezatno u udruhu odvjetničkih vježbenika pri Komori.
- (2) Odvjetnički vježbenici sudjeluju u radu tijela Komore.
- (3) Statutom Komore utvrđuje se broj predstavnika vježbenika u pojedinim tijelima Komore te njihova prava u tim tijelima.

Zamjenjivanje odvjetnika

Članak 65.

- (1) Odvjetnički vježbenik smije zamjenjivati pred sudovima i drugim tijelima samo odvjetnika kod kojeg se nalazi na vježbi.
- (2) Odvjetnički vježbenik smije zamjenjivati odvjetnika kod kojega je na vježbi i kad je ovaj ovlašten zamijeniti drugoga odvjetnika.
- (3) Odvjetnički vježbenik ne smije zamjenjivati odvjetnika u slučajevima kad je to zakonom isključeno.

Odgovornost odvjetničkih vježbenika

Članak 66.

- (1) Za štetu koju odvjetnički vježbenik počini u obavljanju svoje službe stranci neposredno odgovara odvjetnik, odnosno odvjetničko društvo kod kojega vježbenik radi.
- (2) Odvjetnički vježbenik odgovara neposredno za štetu koju je počinio u obavljanju svoje službe samo ako ju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje.

Gubitak svojstva odvjetničkog vježbenika

Članak 67.

Odvjetničkom vježbeniku prestaje pravo na obavljanje vježbe i mora ga se brisati iz imenika odvjetničkih vježbenika ako u roku od tri godine od stjecanja prava na polaganje pravosudnog ispita ne položi taj ispit ili ako bez opravdanog razloga u roku od dvije godine ne zatraži upis u imenik odvjetnika nakon što je za to stekao uvjete.

Odgovarajuća primjena odredaba Zakona

Članak 68.

- (1) Na odvjetničke vježbenike na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o upisu u imenik odvjetnika, o čuvanju odvjetničke tajne o stjecanju, obustavi i prestanku prava na obavljanje odvjetništva te druge odredbe kojima se uređuje položaj odvjetnika, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Poblje odredbe o postupku za upis, obustavu i prestanak vjezbe te za obavljanje vjezbe utvrđuju se statutom Komore.

VII. SPECIJALIZACIJA ODVJETNIKA I ODVJETNIČKIH DRUŠTAVA

Specijalizacija odvjetnika

Članak 69.

- (1) Odvjetnik može zahtijevati da mu se prizna specijalnost u određenoj oblasti prava.
- (2) Statutom Komore odredit će se oblasti iz kojih se odvjetniku može priznati specijalnost.
- (3) O zahtjevu za priznanje specijalnosti odlučuje tijelo Komore određeno statutom.
- (4) Smatrat će se da ispunjava uvjete za priznanje specijalnosti odvjetnik koji je najmanje pet godina s uspjehom obavljao pravne poslove u oblasti iz koje traži specijalnost, odnosno čiji radovi na temelju kojih je u toj oblasti stekao znanstveni stupanj magistra prava ili doktorat pravnih znanosti ili čiji drugi objavljeni radovi predstavljaju značajniji prilog unapređenju pravne znanosti ili prakse.
- (5) Protiv rješenja kojim se odbija zahtjev za priznanje specijalnosti može se podnijeti žalba najvišem tijelu Komore.
- (6) Priznata specijalnost upisuje se u imenik odvjetnika i može se istaknuti u nazivu odvjetničkog ureda.

Specijalizirana odvjetnička društva

Članak 70.

- (1) Odvjetnička društva se već prigodom registracije mogu opredijeliti za pružanje pravne pomoći samo u određenoj pravnoj oblasti. U tom se slučaju specijalizacija društva obvezatno ističe u njegovu nazivu.
- (2) Odvjetničkom društvu priznat će se specijalizacija ako je barem kojem od odvjetnika - članova društva ili odvjetnika koji rade u društvu ona priznata u skladu s odredbama članka 69. ovoga Zakona.

VIII. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST ODVJETNIKA I ODVJETNIČKIH VJEŽBENIKA

Disciplinska djela

Članak 71.

- (1) Odvjetnici i odvjetnički vježbenici odgovaraju za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda odvjetništva pred disciplinskim tijelima Komore, određenim statutom.
- (2) Težom povredom smatrat će se osobito narušavanje ugleda odvjetništva kao samostalne i neovisne službe.
- (3) Teža povreda je i svako narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike koje ima teže značenje s obzirom na važnost ugroženog dobra, prirodu povrijeđene dužnosti, visinu materijalne štete ili druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena ili propuštena.
- (4) Lakša povreda je narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeska odvjetničke etike koje je lakšeg značenja.
- (5) Statutom Komore utvrđuje se što se smatra težom povredom dužnosti, ugleda i Kodeksa odvjetničke etike.

Disciplinske mjere

Članak 72.

- (1) Za teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva mogu se odvjetniku izreći ove mjere:
 - ukor,
 - novčana kazna,
 - gubitak prava na obavljanje odvjetništva od šest mjeseci do pet godina,

- gubitak prava na obavljanje odvjetništva u trajanju od 5 - 10 godina,
- trajni gubitak prava na obavljanje odvjetništva.

(2) Za teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva mogu se odvjetničkom vježbeniku izreći ove mjere:

- ukor,
- brisanje iz imenika odvjetničkih vježbenika za vrijeme od šest mjeseci do tri godine,
- trajno brisanje iz imenika odvjetničkih vježbenika.

(3) Za lakše povrede dužnosti i ugleda odvjetništva može se odvjetniku izreći opomena ili novčana kazna, a odvjetničkom vježbeniku opomena.

(4) Izvršenje mjere gubitka prava na obavljanje odvjetništva na određeno vrijeme, odnosno mjere brisanja iz imenika odvjetničkih vježbenika na određeno vrijeme može se uvjetovati na vrijeme od šest mjeseci do dvije godine.

Članak 73.

Visina i namjena novčanih kazni navedenih u članku 72. ovoga Zakona utvrđuje se statutom Komore. Izrečena novčana kazna plaća se Komori.

Pokretanje disciplinskog postupka

Članak 74.

Disciplinski postupak pokreće disciplinsko tijelo određeno statutom, po službenoj dužnosti ili na zahtjev tijela Komore određenog statutom ili na zahtjev ministra pravosuđa.

Članak 74.a

(1) O zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka protiv odvjetnika iz druge države članice Europske unije, koji je upisan u imenik stranih odvjetnika u skladu sa člankom 34.b ovoga Zakona, disciplinski tužitelj obavijestit će nadležno tijelo u matičnoj državi tog odvjetnika.

(2) Disciplinski sud dužan je nadležnom tijelu odvjetnikove matične države omogućiti sudjelovanje u postupku s prijedlozima za pomoć (korist, obranu) odvjetniku.

(3) Disciplinska kazna i izrečena mjera koja ograničava odvjetniku obavljanje odvjetničkog zanimanja može se primijeniti samo u Republici Hrvatskoj.

(4) Ako nadležno tijelo odvjetnikove matične države privremeno ili trajno odvjetniku zabrani obavljanje odvjetničkog poziva, učinak takove odluke o zabrani obavljanja odvjetničkog poziva ima i u Republici Hrvatskoj.

(5) Disciplinski postupak protiv odvjetnika iz stavka 1. ovoga članka odnosi se i na odvjetnike koji obavljaju odvjetnički poziv pod nazivom odvjetnik u bilo kojoj drugoj državi članici Europske unije.

Pravo žalbe u disciplinskom postupku

Članak 75.

Pravo na podnošenje žalbe u disciplinskom postupku za teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva ima i ministar pravosuđa.

Odgovarajuća primjena zakona

Članak 76.

U disciplinskom postupku protiv odvjetnika ili odvjetničkog vježbenika na odgovarajući način primjenjuju se odredbe kaznenog materijalnog i postupovnog zakonodavstva, ako nije drugačije određeno statutom ili drugim općim aktom Komore donesenim sukladno ovom Zakonu i statutu.

Izvršnost disciplinskih kazni

Članak 77.

Pravomoćne odluke disciplinskih tijela Komore kojima su izrečene novčane kazne izvršne su isprave i Komora je ovlaštena tražiti njihovo prisilno izvršenje.

Priziv Vrhovnom sudu Republike Hrvatske

Članak 78.

(1) Protiv drugostupanjske odluke kojom je izrečena disciplinska mjera gubitka prava na obavljanje odvjetništva od šest mjeseci do pet godina, gubitka prava na obavljanje odvjetništva od 5 - 10 godina ili trajnog gubitka prava obavljanja odvjetništva, odnosno brisanje iz imenika odvjetničkih vježbenika za vrijeme od šest mjeseci do tri godine, kao i trajno brisanje iz imenika odvjetničkih vježbenika, dopušten je priziv Vrhovnom sudu Republike Hrvatske.

(2) U postupku u povodu priziva iz stavka 1. ovoga članka Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje u vijeću sastavljenom od pet članova, od kojih su predsjednik i dva člana suci toga suda, a dva člana odvjetnici s liste koju je utvrdila Komora. Kada Vrhovni sud Republike Hrvatske odlučuje o prizivu protiv odluke izrečene odvjetničkom vježbeniku, umjesto jednog odvjetnika, član vijeća je osoba s liste koju je utvrdila udruga od odvjetničkih vježbenika.

Zastara

Članak 79.

(1) Pokretanjem i vođenjem disciplinskog postupka za teže povrede dužnosti i ugleda odvjetništva nakon četiri godine, a za lakše povrede nakon dvije godine od dana izvršene povrede.

(2) Ako učinjena povreda povlači odgovornost, pokretanja postupka zastarijeva kad zastarijeva i progon za kazneno djelo.

(3) Izvršenje disciplinske mjere zastarijeva za šest mjeseci od dana pravomoćnosti rješenja kojim je izrečena disciplinska mjera, odnosno od dana isteka roka na koji je izvršenje disciplinske mjere odgođeno.

(4) Zastara pokretanja i vođenja disciplinskog postupka nastupa u svakom slučaju kada protekne dvostruko vremena koliko je određeno stavkom 1. ovoga članka.

IX. KAZNENE ODREDBE

Članak 80.

Za pružanje pravne pomoći suprotno odredbama ovoga Zakona (članak 5. i članak 29.) kaznit će se za prekršaj pravna osoba novčanom kaznom u iznosu od 35.000,00 do 350.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu 8.000,00 do 50.000,00 kuna. Za prekršaj iz stavka ovoga članka počinjenog drugi put uz novčanu kaznu izreći će se pravnoj osobi mjera oduzimanja dozvole obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.

Članak 81.

Za pružanje pravne pomoći suprotno odredbama ovoga Zakona kaznit će se za prekršaj fizička osoba novčanom kaznom u iznosu 8.000,00 do 50.000,00 kuna.

Članak 82.

Briše se.

X. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Rok za usklađivanje općih akata Komore

Članak 83.

Komora je dužna uskladiti svoj statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Postupci u tijeku

Članak 84.

(1) Postupci pred tijelima Komore i drugim tijelima koji su u tijeku u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavit će se prema odredbama koje su bile na snazi u to vrijeme.

(2) Osobe koje su do 8. listopada 1991. godine diplomirale na pravnom fakultetu u kojoj drugoj republici u bivšoj Jugoslaviji, kao i osobe koje su do toga datuma položile pravosudni ispit u kojoj drugoj republici u bivšoj Jugoslaviji, imaju pravo na upis u Imenik odvjetnika, ako ispunjavaju ostale uvjete iz članka 48. ovoga Zakona.

Izuzimanje od obveze plaćanja troškova i naknade za upis

Članak 85.

(1) Na zahtjev osobe kojoj je prestalo pravo na obavljanje odvjetništva zbog izbora ili imenovanja na javnu dužnost u razdoblju od 30. svibnja 1990. godine do stupanja na snagu ovoga Zakona, odobrit će se ponovni upis u Imenik odvjetnika, bez obveze plaćanja troškova i naknade za upis.

(2) Zahtjev se podnosi u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

(3) Osobi kojoj je odobren ponovni upis prema stavku 1. ovoga članka, obavljanje odvjetništva miruje dok obnaša dužnost na koju je izabrana ili imenovana, a u skladu s odredbom članka 54. ovoga Zakona.

Članak 86.

Odredbe članka 44. ovoga Zakona o osiguranju odvjetnika od odgovornosti primjenjivat će se od 1. siječnja 1995. godine.

Prestanak važenja zakona

Članak 87.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o odvjetništvu i službi pravne pomoći ("Narodne novine", br. 53/72., 8/90. i 31/90.)

Stupanje na snagu Zakona

Članak 88.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ODVJETNIŠTVU

*Narodne novine br.: 117/2008
13.10.2008.*

Članak 29.

Odvjetnici i odvjetnička društva dužni su uskladiti police osiguranja najkasnije do 31. siječnja 2009.

Članak 30.

- (1) Hrvatska odvjetnička komora dužna je u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika te istu dostaviti ministru pravosuđa na suglasnost.
- (2) Ministar pravosuđa prije davanja suglasnosti na Tarifu prethodno će zatražiti mišljenje Gospodarsko-socijalnog vijeća.
- (3) Ako ministar pravosuđa ne da suglasnost na Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, Hrvatska odvjetnička komora dužna je u daljnjem roku od 2 mjeseca ponovno dostaviti ministru pravosuđa Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, usklađenu s primjedbama i preporukama ministra pravosuđa.
- (4) Ako Hrvatska odvjetnička komora ne dostavi ministru pravosuđa u roku iz stavka 1. i 2. ovoga članka usklađenu Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, ministar pravosuđa donijet će privremenu Tarifu o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Članak 31.

Komora je dužna uskladiti svoj Statut i druge opće akte s odredbama ovoga Zakona u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članka 13. koji stupa na snagu 1. siječnja 2009., te članka 2. (ovdje čl. 5.a), 10. (ovdje čl- 36.a do 36.h) i 23. (ovdje čl. 74.a) koji stupaju na snagu na dan prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju.